ವನ್ಯ

ಹಸಿರು ಲೋಕದ ಕೌತುಕ

ಜನವರಿ 2026

ಅಘನಾಶಿನಿ ನೇಚರ್ ಫೌಂಡೇಶನ್
ಜ್ಞಾನದ ಹರಿವು

ಪರಿವಿಡಿ

ವನ್ಯ

ಹಸಿರು ಲೋಕದ ಕೌತುಕ

ಕ್ರಮ ಸಂ	ಲೇಖನಗಳು	ಪುಟ ಸಂ
	ಕಾಡಿನ ಕತೆಗಳು	
1	ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಡುವಿನ ಸೇತುವೆ: ನಗರ ಹಸಿರು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಹೆಸರಿನ ಪಟ್ಟಿ	1
2	ನಯವಾದ-ಲೇಪಿತ ಓಟರ್ - ನೀರುನಾಯಿ (ಲುತ್ರಾ ಪೆರ್ಸ್ಪಿಸಿಲ್ಲಾಟಾ) - ಡಾ.ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಬಿ.ನೆಗಳೂರು	4
3	ಬಿಂಬ - ಪರೀಕ್ಷಿತ್ ಬಿ ಆರ್	6
	ಸಸ್ಯ ಲೋಕ	
4	ವನಸಿರಿಯ ಅಪ್ಸರೆ ಘಮಘಮಿಸುವ ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಪೂಜಾ ಪುಷ್ಪ ಮಾಲತಿ -ಉಮಾಪತಿ ಭಟ್ಟ ಕೆ ವಿ	10
	ಹಸಿರು ಹಾಡು	
5	ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು ಇವರೇ, ಸೆವೆನ್ ಸಿಸ್ಟರ್ಸ್... - ರಾಜು ಕಿದೂರು	13
	ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಪಂಚದ ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಭೇದಗಳು	
6	ಕಪ್ಪು ಚಿರತೆ - ನವೀನ ಪ್ಯಾಟಿಮನಿ	15

ಮುಖ್ಯ ಸಂಪಾದಕರು
ಕೆ ಪಿ ಧನಂಜಯ್ ಕುಮಾರ್

ಸಂಪಾದಕೀಯ ತಂಡ
ವಿಘ್ನೇಶ್ ಆಗುಂಬೆ
ಶ್ರೀನಿಧಿ ರಾಮಚಂದ್ರ ನಾಯ್ಕ
ನಮಿತಾ ಸಿ ಕಾನಳ್ಳಿಮಠ
ನಯನ ಆರ್

ಮುಖಪುಟ: ಶ್ರೀವತ್ಸ ಹೆಮ್ಮಾಡಿ

ಲೇಖನ 01

ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಡುವಿನ ಸೇತುವೆ: ನಗರ ಹಸಿರು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಹೆಸರಿನ ಪಟ್ಟಿ

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಒಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ. ಬೆಚ್ಚಗಿನ ವಾತಾವರಣ, ಒಂದು ಹಳದಿ-ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಚಿಟ್ಟೆ ಶಾಲಾ ಆವರಣದ ಮೇಲೆ ಹಾರುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಕಡುಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿಗೆ ಫಳಫಳನೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತವೆ. ಅದು ಗುಲೊಹರ್ ಮರದ ಮೇಲೆ ಹಾರಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ ಮಕ್ಕಳು, ಆ ಚಿಟ್ಟೆಯ ಹೆಸರೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲರದ್ದೂ ದಿವ್ಯಮೌನ. ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದು ಅದು "ಆ ಬಣ್ಣದ ಚಿಟ್ಟೆ' ಅಷ್ಟೇ. ಇದೊಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸನ್ನಿವೇಶ ಎನಿಸಿದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸತ್ಯವು ಅಡಗಿದೆ: ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೆಸರಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತು ಯಾವುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೋ ಅದನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: :- ಅಮಾತ್ಯ ಶರ್ಮಾ

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: :- ಅಮಾತ್ಯ ಶರ್ಮಾ

ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಗಳು ಎರಡೂ ಹೇರಳವಾಗಿರುವ ದೇಶವಾದ ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನರು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲ ಅಥವಾ ಹೆಸರಿದ್ದರೂ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರುಗಳು ಕಷ್ಟಕರವೆನಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹೆಸರುಗಳು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಪ್ಪವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು ಮತ್ತು ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಗುವ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಪರಿಚಿತವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದುಬಿಡುತ್ತವೆ. 2024ರಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತಂಡವು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತವಾಯಿತು.

ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಿರುಪುಸ್ತಕ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಿಟ್ಟೆ ನಾಮಕರಣ ಸಭಾದೊಂದಿಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿದ ಆರ್. ಲೋಚನಾ. ಶೈಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಶರ್ಮಾ. ಎಚ್. ಎಸ್. ವೆಂಕಟರಮಣ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯನ್ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಫಾರ್ ಬಟರ್‌ಫ್ಲೈಸ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ನ ಕೃಷ್ಣಮೇಘ ಕುಂಟೆ ಅವರು ಒಂದು ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಒಗ್ಗೂಡಿದರು ಮತ್ತು ಅವರು ಸಹಮತ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ವಿಷಯವು ಹೀಗಿತ್ತು: ಸಂರಕ್ಷಣೆಯು ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕವು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದರ ಫಲಿತಾಂಶವೇ ಭಾರತದ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು: 246 ಚಿಟ್ಟೆ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ - ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಗುವ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಕನ್ನಡ ಹೆಸರುಗಳ ಪಟ್ಟಿ (Butterflies of India: A Checklist of Kannada Names) ಎಂಬ ಕಿರುಪುಸ್ತಕ ಇದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ, ಜನರು ಪ್ರತಿದಿನ ನೋಡುವ ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲು, ಚರ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಂಭ್ರಮಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: :- ಅಮಾತ್ಯ ಶರ್ಮಾ

ಈ ಕಿರುಪುಸ್ತಕವು ಬಾಬಾ ಡಿಯೋಮ್ ಅವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತದೆ: `ಅಂತಿಮವಾಗಿ, ನಾವು ಪ್ರೀತಿಸುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ: ನಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಕಲಿಸಲಾಗುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ."

ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಈ ಯೋಜನೆಯು ಅವುಗಳ ಕುರಿತು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ನಿಧಾನವಾಗಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಲು ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ವೇಗ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಂದೋಲನ:

ಈ ಕನ್ನಡ ಉಪಕ್ರಮವು ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಅಂದೋಲನದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ-ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯ ಚಿಟ್ಟೆ ಹೆಸರುಗಳು ಹಿಂದಿ, ಮಲಯಾಳಂ, ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿವೆ. ದೇಶದಾದ್ಯಂತ, ಜನರು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪುನಃ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ, ಮಾಹಿತಿಯು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾದರೆ, ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ಕನ್ನಡ ಹೆಸರುಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡಿದ್ದು ಹೇಗೆ

ಈ ಕಿರುಪುಸ್ತಕದ ವಿಶೇಷತೆಯೆಂದರೆ - ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸುಖಾಸುಮ್ಮನೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಸರಿನ ಹಿಂದೆಯೂ ಒಂದೊಂದು ಕಥೆಯಿದೆ. ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹೆಸರುಗಳಿಂದಲೇ ಸರಳವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು. ಹಾರಾಟವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು. ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಥೆಗಳ ಅಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಲಾಯಿತು. ಅಮೇಲಷ್ಟೇ, ಈ ನಾಡಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪರಿಚಿತವೆಂದೆನಿಸುವ, ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣ ಆಪ್ತವೆನಿಸುವ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಯಿತು.

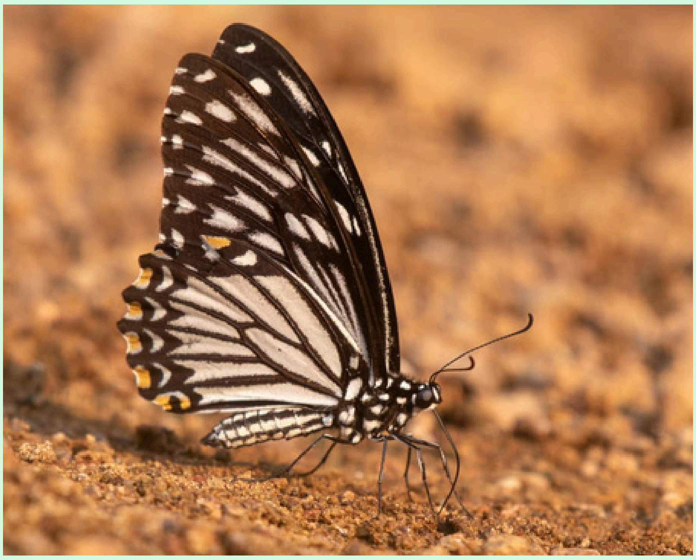

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: :- ಅಮಾತ್ಯ ಶರ್ಮಾ

ಈ ಹೆಸರುಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡಿದ್ದು ಹೇಗೆ. ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವ, ಕಿರುಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ:

1.ರೂಪವಿಜ್ಞಾನ - ಗೋಚರತೆ ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ

ಅನೇಕ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ತಮ್ಮ ಗುರುತನ್ನು ತಮ್ಮ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಮುಖಾಂತರವೇ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

- ಕತ್ತಿ-ಬಾಲ - ಸ್ವರ್ಡ್‌ಟೇಲ್ಸ್ (Graphium spp.) - ಉದ್ದನೆಯ ಕತ್ತಿಯಂತಹ ಬಾಲಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಹೆಸರನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಕಣ್ಮಣಿ - ಪ್ಯಾನ್ಸಿಸ್ (Junonia spp.) - "ಕಣ್ಮಣಿ" ಎಂದರೆ 'ಕಣ್ಣಿನ ಮಣಿ (ರತ್ನ),” ಅವುಗಳ ರೆಕ್ಕೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಕಣ್ಣಿನ ಬೊಂಬೆಯಂತಹ ಸುಂದರವಾದ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಈ ಹೆಸರು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ.

2. **ಹಾರಾಟ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆ- ಅಂದರೆ ಚಲನೆ**

ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಚಲನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ.

- ಮಿಂಚು-ಸೆರೂಲಿಯನ್ಸ್ (Jamides spp.) - ಇವುಗಳ ವೇಗದ ಹಾರಾಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುವ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣವು ಮಿಂಚಿನ ಗೆರೆಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

3.**ಅಶ್ರಯ (ಹೋಸ್ಟ್) ಸಸ್ಯಗಳು- ಪರಿಸರದೊಂದಿಗಿನ ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೂಲಕ ಹೆಸರಿಸುವುದು**

ಮರಿಹುಳುಗಳು ಚಿಟ್ಟೆಯ ರಹಸ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುತ್ತವೆ: ಅವುಗಳು ಆಹಾರವಾಗಿ ಸೇವಿಸುವ ಸಸ್ಯಗಳು ಅವುಗಳ ಹೆಸರಿಗೆ ಸುಳಿವುಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

- ಜಂಬೀರ - ಲೈಮ್ ಸ್ವಾಲೋಟೇಲ್ /Lime Swallowtai/ - ಮರಿಹುಳುಗಳ ಆಶ್ರಯಕ್ಕಾಗಿ ಆದ್ಯತೆಯ ಸಸ್ಯಗಳಾದ ಸಿಟ್ರಸ್ ಮರಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಹೆಸರು.
- ತಾಳೆ- ಪಾಮ್ ಬಾಬ್ಸ್ (Suests 800) - ಅವುಗಳ ಮರಿಹುಳುಗಳು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿದ ತಾಳೆ ಮರಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಹೆಸರು.

4. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪುರಾಣ ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪುರಾಣಗಳ ಸಂಗಮ

ಕೆಲವು ಚಿಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ದಂತಕಥೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಸೂಕ್ತವೆನಿಸಿದವು. ಈ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹೆಸರುಗಳು ನೆನಪು ಮತ್ತು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸ್ಪರ್ಶವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಆ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಆ ಹೆಸರುಗಳು ಅತಿ ಸಮಂಜಸವೆನಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

- ಅಂಗದ- ಕ್ಯಾಪ್ರೋನಾ ಆ್ಯಂಗಲ್ಸ್ (Caprona spp.) - ಈ ಗುಂಪಿನ ಗಂಡು ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ತಮ್ಮ ಆಸನಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತವೆ, ಎಷ್ಟೇ ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಜಾಗ ಬಿಟ್ಟು ಕದಲುವ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ - ಈ ಗುಣವು ರಾಮಾಯಣದ ಅಂಗದನ ಗುಣವನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದು, ಅಂಗದನು ತನ್ನ ವಾದವನ್ನು ಯಾರಿಂದಲೂ ಅಲುಗಾಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತೆ ದೃಢವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಇದು ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ಜಟಾಯು - ಬರ್ಡ್ ವಿಂಗ್ಸ್ (Troides soo.) - ತಮ್ಮ ಬೃಹದಾಕಾರದ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಗತ್ತಿನ ಹಾರಾಟದೊಂದಿಗೆ, ಈ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದಂತೆ ಗಗನದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುವ ವೀರ ಗಿದ್ರ-ರಾಜ ಜಟಾಯುವನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತವೆ

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: :- ಅಮಾತ್ಯ ಶರ್ಮಾ

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: :- ಅಮಾತ್ಯ ಶರ್ಮಾ

5. ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರುಗಳು - ಈಗಾಗಲೇ ಜನಮನದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿರುವ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡ ಹೆಸರುಗಳು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದಾಗ ಅಥವಾ ಪ್ರಭೇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದಾಗ, ಅಂತಹ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಈ ಪದರೀಕೃತ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕನ್ನಡ ಹೆಸರು ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಕಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ - ಭಾಗಶಃ ವಿಜ್ಞಾನ, ಭಾಗಶಃ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಭಾಗಶಃ ಕವನ. ಈ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇ ಈ ಕಿರುಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರ ನಡುವಿನ ಭಾಷಾ ಸೇತುವೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ.

ನಗರದ ಹಸಿರು ಏಕೆ ಮುಖ್ಯ

ನಗರ ಪರಿಸರವು ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ವಾಸಕ್ಕೆ ಅಸಂಭವ ಸ್ಥಳಗಳಾಗಿ ಕಾಣಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ, ಚಿಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಅಂತಹ ಯಾವ ಅಡೆತಡೆಯೂ ಇಲ್ಲ; ಬೆಳಕು, ಉಷ್ಣತೆ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳು ಇರುವಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇವು ಜೀವಿಸುತ್ತವೆ. ಉದ್ಯಾನವನಗಳು, ಹೂದೋಟಗಳು, ಶಾಲಾ ಆವರಣಗಳು, ಕೆರೆ ದಡಗಳಲ್ಲಿ - ಅವು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಹಾರಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೇ

ನಗರ ಮತ್ತು ನಗರ ಸಮೀಪದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಕಿರುಪುಸ್ತಕವು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನಗರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಹ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಕರೆತರುತ್ತದೆ. ಈಗ, ಮೈಸೂರಿನ ಒಂದು ಮಗು ಬ್ಲೂ ಟೈಗರ್ ಚಿಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಕ್ಷಣ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ನೀಲಿ ನಂಜ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿನ ತೋಟಗಾರನಿಗೆ, ಜಂಬೀರ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಲೈಮ್ ಬಟರ್‌ಫ್ಲೈ ಅನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣವೇ ಅದರ ಆಶ್ರಯ (ಹೋಸ್ಟ್) ಸಸ್ಯಗಳಾದ ಸಿಟ್ರಸ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಅದರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹೆಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ - ಮತ್ತು ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಕಾಳಜಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಕನ್ನಡ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪಡೆದಾಗ ಅವು ಕನ್ನಡದ ಪಾಲಕರನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: :- ಅಮಾತ್ಯ ಶರ್ಮಾ

ಈ ಕಿರುಪುಸ್ತಕವು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪಬಹುದು

ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಂತೆಯೇ ಈ ಸಂಪನ್ಮೂಲವೂ ಹಲವು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರಬಹುದು:

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: :- ಅಮಾತ್ಯ ಶರ್ಮಾ

- ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳು - ಪರಿಸರ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳು, ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ ತರಗತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಗುಂಪುಗಳಿಗಾಗಿ.
- ನಾಗರಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಲಿ (ಗಾರ್ಡನರ್)ಗಳು - ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಚಿಟ್ಟೆ-ಸ್ನೇಹಿ ಹೂದೋಟಗಳಿಗಾಗಿ.
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು ಮತ್ತು ನಗರ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳು - ದ್ವಿಭಾಷಾ ಫಲಕಗಳು ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ.
- NGO ಗಳು ಮತ್ತು ಔಟ್‌ರೀಚ್ ಗ್ರೂಪ್ ಗಳು - ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ನಡಿಗೆಗಳು, ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ.

ಪ್ರತಿ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲೂ, ಈ ಕಿರುಪುಸ್ತಕವು ಜನರಿಗೆ ತಾದಾತ್ಮ್ಯ ಭಾವವನ್ನು ನೀಡುವ ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಣ್ಣ ಸಂಕೇತ, ಆಳವಾದ ಸಂಪರ್ಕ

ಭಾರತದ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು: ಕನ್ನಡ ಹೆಸರುಗಳ ಪಟ್ಟಿ (Butterflies of India: A Checklist of Kannada Names) ಕೇವಲ ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲ - ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಾವಸೂಚಕ. ಪ್ರಕೃತಿಯು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸೂಚಕ. ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು, ದೂರವೆನಿಸುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸುವ ಬದಲಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಹಚರರಾಗಿ ನೋಡಲು ಜನರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವ ಸೂಚಕ.

ನಗರಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಪ್ರದೇಶಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ, ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ನಮಗೆ ಬಣ್ಣದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೂ, ಜೀವಾಳದ ಹಿಡಿಕೆಯನ್ನೂ ಮೌನವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಸಹಬಾಳ್ವೆಯ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ ನೆನಪಿಸುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಈಗ, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಾಮಕರಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಹಾರಾಡುವ ರೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮತನದ ಒಂದು ಭಾವವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಿರುಪುಸ್ತಕವು Zenodo ದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೇಟಿವ್ ಕಾಮನ್ಸ್ ಆಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ 4.0 ಪರವಾನಗಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಲು, ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಶೈಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್
ಎನ್ ಜಿ ಓ ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿ
ಬೆಂಗಳೂರು
ಇಮೇಲ್: sheilysrinivas@gmail.com

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: :- ಅಮಾತ್ಯ ಶರ್ಮಾ

ಲೇಖನ 02

ನಯವಾದ-ಲೇಪಿತ ಓಟರ್ - ನೀರುನಾಯಿ (ಲುತ್ರಾ ಪೆರ್ಸ್ಪಿಸಿಲ್ಲಾಟಾ)

ನೀರುನಾಯಿಗಳು ಮಸ್ಟೆಲಿಡೆ ಎಂಬ ಸಸ್ತನಿ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಾಚಿಕೆ ಸ್ವಭಾವದವರಾಗಿದ್ದು, ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಿಹಿನೀರಿನ ಪರಿಸರದವರೆಗಿನ ವಿವಿಧ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಅಪವಾದಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ನೀರುನಾಯಿಗಳು ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಏಕರೂಪವಾಗಿ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿವೆ. ಮಧ್ಯ ಈಕ್ವಟೋರಿಯಲ್ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅಯೋನಿಕ್ಸ್ ಕಾಂಗಿಕಾ (ಆಫ್ರಿಕನ್ ಪಂಜವಿಲ್ಲದ ಓಟರ್) ಅನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಜಲಚರವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಎನ್ಹೈಡ್ರಾ ಲುಟ್ರಿಸ್, ಸಿಹಿನೀರಿನ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮುದ್ರದ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆಂದರೆ ಅವು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಓಟರ್ಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮುಂಜಾನೆ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಇದನ್ನು ಕ್ರೆಪಸ್ಕುಲರ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: :-ಕೆ. ನಿಯಾಜ್ ಅಹಮದ್

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: :-ಕೆ. ನಿಯಾಜ್ ಅಹಮದ್

ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್, ಮಡಗಾಸ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಗರ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ನೀರುನಾಯಿಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಕಂಡುಬರುವ 13 ಜಾತಿಯ ನೀರುನಾಯಿಗಳ ಪೈಕಿ 3 ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ ಭಾರತವು ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ-ಯುರೇಷಿಯನ್ ಓಟರ್ (ಲುತ್ರಾ ಲುತ್ರಾ) ಸ್ಮೂತ್-ಲೇಪಿತ ಓಟರ್ (ಲುತ್ರಾ ಪರ್ಸ್ಪಿಸಿಲ್ಲಾಟಾ) ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ-ಪಂಜದ ಓಟರ್ (ಅಯೋನಿಕ್ಸ್ ಸಿನೆರಿಯಸ್). ನಯವಾದ ಲೇಪಿತ ಓಟರ್ ಹಿಮಾಲಯದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಹರಡಿದೆ. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ನೀರುನಾಯಿ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ-ಪಂಜದ ನೀರುನಾಯಿಗಳು ಹಿಮಾಲಯಕ್ಕೆ, ಗಂಗಾ ನದಿಯ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿವೆ.

ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರೂ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ವಿತರಣಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ನೀರುನಾಯಿಗಳು ಘರಿಯಲ್ (ಗವಿಯಾಲಿಸ್ ಗ್ಯಾಂಗೆಟಿಕಸ್) ಮೊಸಳೆ (ಕ್ರೊಕೋಡೈಲಸ್ ಪಲಸ್ಟ್ರಿಸ್) ಗಂಗಾ ನದಿ ಡಾಲ್ಫಿನ್ (ಪ್ಲಾಟಾನಿಸ್ಟಾ ಗ್ಯಾಂಗೆಟಿಕಾ) ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಜಾತಿಯ ಆಮೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಮೂಲ ಕುಟುಂಬದ ಗುಂಪು ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ಮರಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ತಂದೆ ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ನೀರುನಾಯಿಗಳು ಮಾರ್ಚ್ ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ ನಡುವೆ ಅಲೆಮಾರಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಫೆಬ್ರವರಿಯ ನಡುವೆ ತಮ್ಮ ಮರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗಾತಿಯಾಗಿ, ತಳಿ ಬೆಳೆಸಲು ಮತ್ತು ಸಾಕಲು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಮೀನುಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವುಗಳ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ದಂಶಕಗಳು, ಹಾವುಗಳು, ಉಭಯಚರಗಳು, ಸಣ್ಣ ಸಸ್ತನಿಗಳು ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಸಹ ಸೇರಿವೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೀರುನಾಯಿಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜೀವಿತಾವಧಿಯು 4 ರಿಂದ 10 ವರ್ಷಗಳ ನಡುವೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿಲ್ಲ. ಜೈಂಟ್ ಓಟರ್ (ಪ್ಟೆರೋನುರಾ ಬ್ರಾಸಿಲಿಯೆನ್ಸಿಸ್) ಸರಿಸುಮಾರು 2 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದ ಮತ್ತು 32 ಕೆಜಿ ತೂಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಸಣ್ಣ-ಪಂಜದ ಓಟರ್ (ಅಯೊನಿಕ್ಸ್ ಸಿನೆರಿಯಸ್) ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದೆ, ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಉದ್ದದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೀಟರ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತು 2-5 ಕೆಜಿ ತೂಗುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: :-ಕೆ. ನಿಯಾಜ್ ಅಹಮದ್

ಮಾನವರು ನೀರುನಾಯಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ದೇವತೆಗಳೆಂದು ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕೀಟಗಳೆಂದು ದ್ವೇಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬೊರೊಬುದೂರ್ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ (ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ) ನೀರುನಾಯಿಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಕಲ್ಲಿನ ಅವಶೇಷಗಳಿವೆ, ಆದರೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಮತ್ತು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದಲ್ಲಿ, ನೀರುನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಬಲೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿಸಲು ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಡಾಲ್ಫಿನ್ಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲು 'ಡೆಕೊಯ್' ಗಳಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಓಟರ್‌ಗಳು ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ತಮಾಷೆಯವರು ಮತ್ತು ಆಕರ್ಷಕವಾದ ನೋಟವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರದ ಉದ್ಯಾನವನಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ.

ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಅಡಚಣೆಗಳು ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದು, ನೀರುನಾಯಿಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಬಲವಾಗಿಸಿವೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಉಳಿದಿವೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ಗುಂಪುಗಳು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮ ಸಣ್ಣ ಸ್ಥಾಪಿತ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಉನ್ನತ-ಶ್ರೇಣಿಯ ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳಂತೆ ನೀರುನಾಯಿಗಳು, ವಿಷವನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಚಯಾಪಚಯಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ, ಈ ಶಕ್ತಿಯ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಸೆಳೆಯುವವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೊಬ್ಬಿನ ಅಂಗಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತವೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿಷಗಳು ನೀರುನಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಪುರಾವೆಗಳಿಲ್ಲ.

ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ, ನೀರುನಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ತುಪ್ಪಳಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ದಯವಾಗಿ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ, ಇದು ದಟ್ಟವಾದ ಮತ್ತು ತುಂಬಾ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆಂದರೆ ತುಪ್ಪಳಗಾರರು ಇದನ್ನು ತುಪ್ಪಳ ವ್ಯವಹಾರದ 'ವಜ್ರ' ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಗಿಲ್ಡರಾ, ಬದಿಯಾ ಮತ್ತು ಜೋಗಿಗಳಂತಹ ಅಲೆಮಾರಿ ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ತಮ್ಮ ಚರ್ಮ ಮತ್ತು ಮಾಂಸಕ್ಕಾಗಿ ನೀರುನಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಕೊಲ್ಲುತ್ತವೆ.

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: :-ಕೆ. ನಿಯಾಜ್ ಅಹಮದ್

ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭಾರತ, ನೇಪಾಳ ಮತ್ತು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚೀನಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಂತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡಲು ನೀರುನಾಯಿಗಳ ಅಕ್ರಮ ವ್ಯಾಪಾರವು ಅತಿರೇಕವಾಗಿರುವುದು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಲೆಗೆ ಬೀಳಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಟಿಬೆಟ್ನಲ್ಲಿ, ಓಟರ್ ಚರ್ಮವನ್ನು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವೇಷಭೂಷಣ 'ಚುಬಾ' ವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಸವಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವ ಟ್ರೋಫಿಗಳಿಂದ ಹೆಡ್ ಗೇರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವನ್ಯಜೀವಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ, ಟಿಬೆಟ್ನಲ್ಲಿ ನೀರುನಾಯಿ ಚರ್ಮವು 350 ಚೀನೀ ಯುವಾನ್ ಅನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಥೈಲ್ಯಾಂಡ್ನಲ್ಲಿ 90-100 ಯುಎಸ್ ಡಾಲರ್‌ಗಳಿಗೆ ಚರ್ಮದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರ ಇತರ ದೇಹದ ಭಾಗಗಳು ಚಿಕಿತ್ಸಕ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹುಲಿ ಮತ್ತು ಚಿರತೆಯ ಚರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ದಾಳಿಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀರುನಾಯಿ ಚರ್ಮಗಳ ದೊಡ್ಡ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ, ಆದರೂ ಜಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀರುನಾಯಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯತ್ನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡದ ಹೊರತು, ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ, ಕೆಲವೇ ನೀರುನಾಯಿಗಳು ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ.

ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಎಫ್-ಇಂಡಿಯಾ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೀರುನಾಯಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಪ್ರಭೇದದ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಬಲವಾದ ಆಧಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ನೀರುನಾಯಿಗಳ ಹಿಂದಿನ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಸಂಭಾವ್ಯ ವಿತರಣೆಯ ದಾಖಲೆಯು ಅವುಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಚಲನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಭೇದ-ಆಧಾರಿತ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಲು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನೀರುನಾಯಿಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ದುರವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ, ಈ ಪ್ರಭೇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಅವುಗಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನೀರುನಾಯಿಗಳ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಬದುಕುಳಿಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೀತಿ ವಕಾಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ತಡವಾಗುವ ಮೊದಲೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೀರುನಾಯಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಚೆಂಡನ್ನು ಉರುಳಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಮುಖ್ಯ ಪರಿಗಣನೆಯಾಗಿದೆ.

::

ಡಾ.ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಬಿ.ನೆಗಳೂರು
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಮತ್ತು HOD
ವಿಜಯ ಮಹಾಂತೇಶ ವಿದ್ಯಾ ವರ್ಧಕ ಸಂಘದ
ಎಸ್ ಆರ್ ವಸ್ತ್ರದ್ ಕಲಾ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿ ಎಸ್ ಬೆಳ್ಳಿಹಾಳ್ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಾಲೇಜು
ಹುನಗುಂದ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆ
ಇಮೇಲ್: srinivasneglur@gmail.com

ಲೇಖನ 03

ಬಿಂಬ

ಒಂದನ್ನು ಎರಡಾಗಿಸುವ ಮಾಯೆಯೇ ಬಿಂಬ. ಈ ಬಿಂಬವೇ ರಾಕ್ಷಸ ರೂಪಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಮಾಯಾಜಾಲಕ್ಕೇ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜೀವಿಗಳ ಬಲಿ ಪಡೆಯುವ ರೋಚಕ ಸಂಗತಿಯೊಂದಿದೆ. ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಿರುವ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಡೆಗಣಿಸಿರುವ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಕಿಟಕಿ ಗಾಜುಗಳ ಜೊತೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಘರ್ಷಣೆ. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲೊಂದರಲ್ಲೇ, ಇತ್ತೀಚಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಅಂದಾಜು 1.28 ಶತಕೋಟಿಯಿಂದ 3.46 ಶತಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಗಾಜಿನ ಕಿಟಕಿಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಇದು ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಿತ ಪಕ್ಷಿ ಮರಣದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ಸಿಂಪಿಗನ ಪಕ್ಷಿಯೊಂದು ಬಂದು ಮನೆಯ ಕಿಟಕಿ ಗಾಜನ್ನು ಕುಕ್ಕುತಿದ್ದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮೂಡಿತು, ಕಾರಣ ತಿಳಿಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಸಿಂಪಿಗನ ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಕ್ರಮಣಶೀಲತೆ (Territorial Aggression) ಕಾರಣವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂತು. ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಿಂಪಿಗ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಜೋಡಿಯಾಗಿ, ಹಸಿರು ಎಲೆಗಳ ತುದಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಚೂಪಾದ ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಹೊಲಿದು ಬಟ್ಟಲಿನ ಆಕಾರದ ಗೂಡನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿಗಳು ಗೂಡು ಕಟ್ಟುವುದು ಮತ್ತು ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಕಾವು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಗಂಡು ಹಕ್ಕಿ ಪ್ರದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹಕ್ಕಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಅತೀವ ಕಾಳಜಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಕಿಟಕಿಯ ಗಾಜಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಕಂಡಾಗ, ಹಕ್ಕಿಯು ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿದ ಮತ್ತೊಂದು 'ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿ ಹಕ್ಕಿ' ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಓಡಿಸಲು ಹಕ್ಕಿಯು ಗಾಜಿನ ಮೇಲೆ ಪದೇ ಪದೇ ದಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ "ಶ್ಯಾಡೋ-ಬಾಕ್ಸಿಂಗ್" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ತನೆಯು ಹಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾರಗಟ್ಟಲೆ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಂಬೂತ, ಚುಕ್ಕೆ ಬೆಳವ, ಸೂರಕ್ಕಿಗಳೂ ಕೂಡ ಆಗಾಗ ಬಂದು ಕಿಟಕಿಯ ಗಾಜಿಗೆ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದ್ದಿದ್ದನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಗಾಜು ಒಂದು ಘನ ವಸ್ತು ಎಂಬ ಅರಿವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅಥವಾ ಆಕಾಶವನ್ನು ಕಂಡು ಅವು ನೈಜವಾದ ಹಾದಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಹಾರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತವೆ. ಇದು ಅವುಗಳ ಗಾಜಿನ ಜೊತೆ ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದೊಂದಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೋರಾಡುವುದರಿಂದ ಹಕ್ಕಿಗೆ ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ಒತ್ತಡ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅದರ ಆಹಾರ ಹುಡುಕುವ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಪದೇ ಪದೇ ಗಾಜಿಗೆ ಕುಕ್ಕುವುದರಿಂದ ಹಕ್ಕಿಯು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ದಣಿಯಬಹುದು. ಇದು ಹಕ್ಕಿಯ ತಲೆಗೆ ಅಥವಾ ಕೊಕ್ಕಿಗೆ ಗಾಯ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೆದುಳಿನ ಆಘಾತ, ಬುರುಡೆ, ಕೊಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಗಾಯ, ಆಂತರಿಕ ರಕ್ತಸ್ರಾವ, ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಮುರಿಯುವಿಕೆ ಇತರ ವಿಷಯಗಳು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಅಸಂಖ್ಯಾ ಮರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಅದರ ಪರಿವಾರದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಹಾಗೂ ಈ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವ ಇತರ ಜೀವಿಗಳ ಮೇಲು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವೂ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.

ಗಾಜುಗಳ ಜೊತೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಘರ್ಷಣೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಕ್ರಮಗಳೆಂದರೇ, ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಗಾಜು ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಕಿಟಕಿಗಳ ಹೊರಭಾಗಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು, ಸ್ಟಿಕ್ಕರ್‌ಗಳು ಹಚ್ಚುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು ದೂರವಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ತಡೆಗೋಡೆ ಇರುವುದು ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕಿಟಕಿಯ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪರದೆಗಳು ಅಥವಾ ನೆಟ್ ಅಳವಡಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲನದ ತೀವ್ರತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಬಡಿದರೂ ಅದರ ವೇಗವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ 'ಫ್ರಿಟೆಡ್ ಗ್ಲಾಸ್' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ, ಮೊದಲೇ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಗಾಜನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಘರ್ಷಣೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿ.

:::

ಪರೀಕ್ಷಿತ್ ಬಿ ಆರ್
ಎಂ ಎಸ್ಸಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ
ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಂಕರಘಟ್ಟ
ಇಮೇಲ್: brpareekshith411@gmail.com

ಲೇಖನ 04

ವನಸಿರಿಯ ಅಪ್ಸರೆ ಘಮಘಮಿಸುವ ಕಾಡು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಪೂಜಾ ಪುಷ್ಪ ಮಾಲತಿ

"ಕಾಡು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಒಡಲಲ್ಲಿ ಹಾಡು ಹಕ್ಕಿಯ ಹನಿಯಲ್ಲಿ. ನನ್ನ ದೇವನ ಕಾಣುವೆನು ಬೆಳ್ಳಿಚುಕ್ಕಿಯ ನಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳದ ಅಲೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ದೇವನ ಕಾಣುವೆನು" ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಪರಿಮಳಕೆ ಮನಸೋತು ಕವಿ ದೊಡ್ಡರಂಗೇಗೌಡ ಬರೆದಿರುವ ಕವನ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಅರಳುವ ಪುಷ್ಪರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಮಲ್ಲಿಗೆಯದು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನ. ಮಂಜಿನ ಹನಿಗಳಂತೆ ಬಿಳಿಯಾದ ದಳಗಳು. ಮತ್ತು ಹಚ್ಚ ಹಸಿರಿನ ನಡುವೆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಂತೆ ಹೊಳೆಯುವ ಮಾಲತಿ ಪುಷ್ಪವು ಕೇವಲ ಹೂವಲ್ಲ, ಅದು ಪ್ರಕೃತಿಯು ನಮಗೆ ನೀಡಿದ ಅಮೂಲ್ಯ ಉಡುಗೊರೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇಆದ ಸೊಬಗಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ನವಮಲ್ಲಿಕಾ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈ ವನ್ಯ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಪರಿಮಳವು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದ ನೀಡುವ ಪರಿಯೇ ಅನನ್ಯ. ತನ್ನ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಶುಭ್ರತೆ ಮತ್ತು ಮನಸೆಳೆಯುವ ಸುಗಂಧದಿಂದ ವನರಾಣಿ ಎಂದೇ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾಲತಿ ಪುಷ್ಪವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯದ ಸಂಕೇತ. ವನವಿಹಾರಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂತಸ ನೀಡುವ ಮಾಲತಿ ಪುಷ್ಪ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಳಿಸಲಾಗದ ಛಾಪು ಮೂಡಿಸಿದೆ. ಚರಕ ಸಂಹಿತೆ, ಬೃಹತ್ ಸಂಹಿತೆ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಚೀನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಗಳಿಸಕೊಂಡ ನಾಡಿನ ಪುಷ್ಪ ಮಾಲಿಕೆಯ ರತ್ನವಿದು.

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ:ವಿಜಯ ಹಳಕಟ್ಟಿ

ಸಸ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವನದಲ್ಲೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುವ ಜಲ ಸೂಚಕ ಸಸ್ಯವಿದು. ಸನಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣ ವ್ರತಾಚರಣೆಯ ಅರ್ಚನೆಯ ಪುಷ್ಪ. ವನಸಿರಿಯ ಅಪ್ಸರೆ ಘಮಘಮಿಸುವ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಪೂಜಾ ಪುಷ್ಪ ಮಾಲತಿ.

ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆಗೆ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಲಂಕಾ ತವರೂರು. ಆಯುರ್ವೇದ ಹಾಗೂ ಮನೆಮದ್ದುಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಸಸ್ಯದ ನಾಮವಿಶೇಷ ಅರಿಯೋಣ. ಮಾಲತಿಯು ಒಲಿಯೇಸಿ ಸಸ್ಯ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು ಜಾಸ್ಮಿನಂ ಮಲಬಾರಿಕಂ (ಜಾಸ್ಮಿನಂ ಅಂಗುಷ್ಟಿಫೋಲಿಯ) ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯನ್ನು ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಕೇರಳದ ಮಲಬಾರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಸಸ್ಯ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದರ

ಪರಿಣಾಮ ಮಲಬಾರಿಕಂ ಎಂಬ ಪ್ರಭೇದ ಸೂಚಕ ಹೆಸರನ್ನು ರಾಬರ್ಟ್‌ವೈಟ್ ಎಂಬುವರು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಕಣ್ಣುಕೋಟಲೆ ಗಿಡ ಎಂಬ ನಾಮಹೊಂದಿದೆ. ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಮುಲ್ಲೈ, ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಮಲಬಾರ್ ಜಾಸ್ಮಿನ್, ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಮುದ್ಗಾರ. ಮೋಗರಾ, ಮಾಲತಿ, ನವಮಾಲಿಕಾ, ಯೂಥಿಕಾ, ಗಣಿಕಿ, ಅಂಬಷ್ಠಾ.ಸುಮನಾ ಎಂಬ ನಾಮಧೇಯ ಪಡೆದಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಋತುಮಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಸ್ಯಗಳ ಪುಷ್ಪ ಮತ್ತು ಎಲೆ(ಪತ್ರ)ದಿಂದ ಅರ್ಚಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಜೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೇಯೆ ಸಂಕಷ್ಟ ಚತುರ್ಥಿ, ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಪೂಜಾ, ತುಳಸಿವಿವಾಹ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಪೂಜಾ, ಅನಂತಚತುರ್ದಶಿ. ಶನಿಕಥಾ ವ್ರತ, ನೀರಶನಾರ್ಕವಾರವ್ರತ, ಋಷಿಪಂಚಮಿ ವೃತ, ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರ ವ್ರತ, ನೃಸಿಂಹ ಜಯಂತಿ, ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ ವ್ರತ, ಧನ್ವಂತರಿ ಪೂಜಾ. ಸತ್ಯಗಣಪತಿ ವ್ರತದ ಅರ್ಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಲತಿಪುಷ್ಪವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವ ಕುರಿತು ಪ್ರಾಚೀನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಸಸ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವನ ವನಗಳಾದ ನರಸಿಂಹ ವನ ಮತ್ತು ಸಪ್ತ ಋಷಿವನದಲ್ಲಿ ಜಮದಗ್ನಿ ಋಷಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ವೃಕ್ಷಾರೋಪಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಾಸ್ತು ಅ'ಮರ'ತಂತ್ರ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. "ಕುಸುಮಂ ಯೂಥಿಕಾ ದ್ವೇ ಚ ತತಾ ಚೈವಾತಿಮುಕ್ತಕಂ /ಏಮಾದಿನೀ ಪುಷ್ಪಾಣಿದಾತವ್ಯಾನೀ ಸದಾ ಹರೇ ನೆಲದಾವರೆ. ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆ ಮಾಧವಿ, ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಸದಾ ಅರ್ಪಿಸಬಹುದು."

ಬಾಣಂ ಚ ಚಂಪಕಾಶೋಕಂ ಕರವೀರಂ ಚ ಯೂಥಿಕಾ ಪ್ರಶಸ್ತ್ಯಾನ್ಯ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಂಕರಾರಾಧನೆಪಿ ಹಿ" ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಮತ್ತು ಶಿವಶಂಕರನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸುವ ಪುಷ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆ (ಮಾಲತಿ)ಯೂ ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು. ವರಾಮಿಹಿರರ ಬೃಹತ್ ಸಂಹಿತೆಯ ದಕಾರ್ಗಲ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಮಲ್ಲಿಗೆಯು ಒಂದು ಜಲಸೂಚಕ ಸಸ್ಯವೆಂದು ವರ್ಣಿಸಿದೆ. "ಭಾರಂಗಿ ತ್ರಿವೃತಾ ದಂತೀ ಶೂಕರಪಾದಿ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ ಚೈವ/ ನವಮಾಲಿಕಾ ಚ ಹಸ್ತದ್ವಯೇಂಬು ಯಾಮ್ಯೇ ತ್ರಿಭಿ: ಪುರುಷೈ: ಭಾರಂಗಿ ತ್ರಿವೃತ್ ನಾಗದಂತಿ ಶೂಕರಪಾದಿ. ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ ಮತ್ತು ನವಮಾಲಿಕಾ(ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆ) ಬಳ್ಳಿಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ 3 ಅಡಿ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ 18 ಆಳದಲ್ಲಿ ನೀರು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅಮರಕೋಶದಲ್ಲಿ ಮಾಲತಿಯ ಪರ್ಯಾಯ ನಾಮಗಳು * ಮಾಗಧಿ ಗಣಿಕಾ ಯೂಥಿಕಾಂಬಷ್ಠಾ ಹೇಮಪುಷ್ಪಿಕಾ/ಸುಮನಾ ಮಾಲತೀ ಜಾತಿ: ಸಪ್ತಲಾ ನವಮಾಲಿಕಾ" ಮಗಧ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರವಾಗದ ಗಿಡವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಮಾಗಡಿಯೆಂದು, ಯೂಥೋಜಾಲಮಸ್ಯಾ ಇತಿಯೂಥಿಕಾ ಅಂದರೆ ಗುಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವದು, ಅಂಬ ಎಂದರೆ ಭ್ರಮರಾಣಾಂ ಧ್ವನಿ: ಈ ಸದಾ ಭ್ರಮರಗಳ ನಿನಾದ ಇರುವದರಿಂದ ಅಂಬಷ್ಠ ಎಂದು, ಗಣಿಕಾಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕ ವೇಶ್ಯೆಯಂತೆ ಮನಸೆಳೆಯುವ ಗುಣಹೊಂದಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಗಣಿಕಾಯೆಂದು ಪರ್ಯಾಯ ನಾಮಗಳು.

ಕನಕದಾಸರ ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿಯಲ್ಲಿ "ಪಾದರಿ ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊಲ್ಲೆ ಹೊಂಬಣ್ಣ ಕೇದಗೆಯಲ್ಲ ಹೂವುಗಳ ಸ್ವಾದ ಸೋರುವ ಜೇಂಗೊಡನ ಸದ್ದಟರು ವಿನೋದದೆ ತಂದರಾಳನಿಗೆ" ರಾಮನು ಕಿಷ್ಕಿಂದಾ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಋತುಮಾನಗಳ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಪಂಪಾ ಸರೋವರದ ಬಣ್ಣಿಸುವಾಗ ಮಾಲತೀ ಕುಂದ ಗುಲ್ಮಾಶ್ಚ ಸಿಂಧುವಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪುಷ್ಪಿತಾ: ನಂದಿವರ್ಧನಾಶ್ಚಾಪಿ ಶೋಭಂತೇ ತತ್ರ ತತ್ರ ಹ//" ಪಂಪಾ ಸರೋವರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ಮಾಲತಿ (ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆ) ಕುಂದ ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಲಕ್ಕಿ ಗಿಡ ಮತ್ತು ನಂದಿಬಟ್ಟಲು ಗಿಡಗಳು ಹೂವುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿವೆ. ವೈಷ್ಣವ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ವೃಂದಾವನವು ಮಾಲತಿ ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಧೆಯು ಕೃಷ್ಣನ ಬರುವಿಕೆಗಾಗಿ ಸುಂದರ ಸುಗಂಧ ಮಾಲತಿ ಹೂವುಗಳ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಅಲ್ಲದೇ ಮಾಲತಿ ಬಳ್ಳಿಗಳ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೃಷ್ಣನಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಳು ಎಂಬ ವರ್ಣನೆಯಿದೆ. "ಹಸಿವು ನೀಗಿಸಲು ಬೇರೆ ದಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಕಹಿ ತುಂಬಿದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ದಿನಾ ನೀರು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾ ಕಹಿತಗ್ಗಿಸಿ ಉಪ್ಪು ಹಾಕಿ ಬೇಯಿಸಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರೆಂದರೆ ಇಂದು ಊಹಿಸಲಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವೇ? ನಂಬಲೇ ಬೇಕು ಫಾಸ್ಟ್‌ಫುಡ್ ಯುಗದಲ್ಲಿ ನಾವಿರುವಾಗ ಹಿರಿಯರು ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಕಷ್ಟದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಅರಿವಿರಬೇಕಲ್ಲವೇ ಇದು ವಿಜಯಾ ಶೆಟ್ಟಿ ಸಾಲೆತ್ತೂರು ಅವರು ಇ ಪೇಪರ್ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಲೇಖನದಲ್ಲಿನ ಮಾಹಿತಿ.

ಸಸ್ಯದ ಎಲೆಯು ಆಸ್ಕೋರ್ಬಿಕ್ ಆಮ್ಲ, ಗ್ಲುಕೋಸೈಡ್ ಎಂಬ ರಾಸಾಯನಿಕ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕಣ್ಣಿನಪೊರೆ ಮತ್ತು ಸೊಂಕಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ. ಗಾಯದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಹುಳುಕಡ್ಡಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಚರ್ಮರೋಗ, ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ತೊಂದರೆ, ಕಿವಿ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಔಷಧವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಿದೆ. ಕಾಂಡ ಎಲೆ, ಬೇರು ಔಷಧಿಯ ಭಾಗಗಳಾಗಿದೆ. ಕಲ್ಯಾಣಕ ಕಷಾಯ ಚೂರ್ಣ, ಮಾಲತ್ಯಾದಿ ತೈಲ, ಟ್ರೈಕೊಡರ್ಮಾ ಮುಲಾಮು, ವಸಂತ ಕುಸುಮಾಕರ ರಸ ಮಾಲತಿಯುಕ್ತ ಆಯುರ್ವೇದ ಔಷಧಗಳು. "ಮಾಲತಿ ತುವರಾ ತಿಕ್ತಾ ಕಟೂಷ್ಣ ದೋಷನಾಶಿನಿ/ಶಿರೋಕ್ಷಿಮುಖದಂತಾತಿವಿಷ ಕುಷ್ಠವೃಣಾಶ್ರಿಜಿತ್// ಇದು ಕೈಯದೇವ ನಿಘಂಟುವಿನಲ್ಲಿನ ಮಾಹಿತಿ. ಇದಲ್ಲದೇ ಚರಕ ಸಂಹಿತೆ, ಧನ್ವಂತರಿ ನಿಘಂಟು, ಭಾವಪ್ರಕಾಶ ನಿಘಂಟು. ಮಾಲತಿ ಗುಣ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಬೀಜಗಳಿಂದ ಹೊಸ ಗಿಡಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಗಿಡದ ಬಳಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮರಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಬೆಳೆಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮಾಲತಿ ಪುಷ್ಪವು ಜೇನುನೊಣಗಳು ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆಹಾರ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಸ್ಯಗಳ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಸಹಾಯದ ಮೂಲಕ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾವಲುಗಾರನಂತೆ ನಿಂತಿದೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ತಡೆ, ಗಾಳಿಯ ಶುದ್ದೀಕರಣದೊಂದಿಗೆ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ತನ್ನ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಓ ಕಾಡು ಮಲ್ಲಿಗೆಯೇ ನಿನ್ನ ಸುವಾಸನೆಯ ಸೊಬಗಿಗೆ ಮನವಿದೇಯೇ ಧರೆಯಲಿ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥಹ ದೇಸಿ ಹೂವುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸವಾಲು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಮಾಲತಿಯಂತಹ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತುನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಎಂದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಗಿಡವನ್ನು ಉಳಿಸುವದಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಪರಿಸರವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪೀಳೀಗೆಗೆ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ನೀಡುವದಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯ ನೀಡುವ ಸರಳತೆಯಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯವಿದೆ ಎಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ನಮಗೆ ಸಾರುವ ಮಾಲತಿ ಪುಷ್ಪವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸೋಣ.

::

ಉಮಾಪತಿ ಭಟ್ಟ ಕೆ ವಿ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು
ಸಮಗ್ರ ವಿಕಾಸ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಶಿರಸಿ

ಲೇಖನ 05

ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು ಇವರೇ, ಸೆವೆನ್ ಸಿಸ್ಟರ್ಸ್...

ಕಿವಿಗೆ ಇಂಪಾಗಿರದು ಇವರ ಹಾಡು. ಕಣ್ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೈ ಬಣ್ಣವೂ ಚಂದವಿರದು. ಮನೆಯ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಕಿರುಚಾಡುತ್ತಾ ಅಲೆಯುವ ಇವರ ಸ್ವಭಾವವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ, ಏಳರಿಂದ ಹತ್ತು ಹಕ್ಕಿಗಳು ಜೊತೆಯಾಗಿ ಜೀವಿಸುವ ಇವರ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯ ಹೊರಟರೆ ನಾವು ಅಚ್ಚರಿಪಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇರದು.!

ಖಗ - ಮೃಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಜೀವಿಸುವ ಹಲವು ಜೀವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ.ಆನೆಗಳ ಹಿಂಡಿಗೆ ಹಿರಿಯ ಆನೆಗಳ ನೇತೃತ್ವ, ಇರುವೆಗಳ ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಮಂಗಗಳ ಗುಂಪು ಕಲಹ ಹಾಗೂ ಮಂಗಟ್ಟೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಏಕ ಪತಿವೃತ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಅಲ್ಪವಾದರೂ ಜ್ಞಾನವಿದೆ. ಆದರೆ, ಭಾರತದೆಲ್ಲೆಡೆ ಸಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ, ನಮ್ಮ-ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಂಗಳಕ್ಕೆ ದಿನಕ್ಕೊಂದಾದರೂ ಭಾರಿ ಭೇಟಿ ಕೊಡಲು ಮರೆಯದ ಜಂಗಲ್ ಬಾಬ್ಲರ್(Argya striata) ಹಕ್ಕಿಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ ರೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಹತ್ತು ಹಲವು ವಿಚಾರಗಳಿವೆ.

ಅಡವಿ ಹರಟೆಮಲ್ಲ

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: ಶೋಭ ಚಂದ್ರಶೇಖರನ್

ಅಡವಿ ಹರಟೆ ಮಲ್ಲ ಎಂಬುವುದಾಗಿ ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕರೆಯುವ ಜಂಗಲ್ ಬಾಬ್ಲರ್ ಗಳು ಇತರ ಬಾಬ್ಲರ್ ಕುಟುಂಬಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಬೂದು ಹರಟೆಮಲ್ಲ (Large Grey Babbler) ಹರಟೆಮಲ್ಲ (Common Babbler), ಕೆಂಗಂದು ಹರಟೆಮಲ್ಲ (Indian Rufous Babbler), ಬಿಳಿ ತಲೆ ಹರಟೆಮಲ್ಲ (Yellow-billed Babbler) ಹಕ್ಕಿಗಳ ಗುಂಪುಗಳೊಂದಿಗೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕೆನಿಸಿದಾಗ ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಸಣ್ಣ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಅಪರೂಪಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮಕರಂದವನ್ನೂ ಹೀರುವುದನ್ನು ಪಕ್ಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಕರು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರ ಕುಟುಂಬವು ಒಂದು ಟೆರಿಟೆರಿಯ ಒಳಗೆ ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತವೆ. ಅವರ ಪರಿಧಿಯೊಳಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಬಾಬ್ಲರ್ ಕುಟುಂಬಗಳು ಬಂದು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯಗೆ ಹೊರಟರೆ ಜಗಳವಾಡಲೂ ಹಿಂಜರಿಯಲಾರವು. ದೇಶಗಳೊಳಗೆ ಯುದ್ಧ ನಡೆದಂತೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸೋಲು ಗೆಲುವು ಅವುಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಹೊಡೆದಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯದ ಸ್ವಭಾವ ಅವರದ್ದು. ತಮ್ಮ ತರವಾಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡವು.!

ಅಡವಿ ಹರಟೆಮಲ್ಲಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಎತ್ತರದ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಗೂಡು ಕಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಅಮ್ಮ ಪಕ್ಷಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕಿಗಳೂ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಕೂಡು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಂತೆ. ಆದರೆ,ಅಣು ಕುಟುಂಬದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ದೋಚುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಲಿ..? ಇವರ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ ರೀತಿಗೆ ಇನ್ನ್ಯಾವ ಉದಾಹರಣೆ ಬೇಕು ಹೇಳಿ..?

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: ಲೋಹಿಯಾ

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: ರೂಪ

ಹತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವರ್ಷಗಳ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷದ ಯಾವುದೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿರಿಸುವ ಆರೋಗ್ಯ ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗಿವೆ. ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿರಿಸುತ್ತವೆ. ಅಮ್ಮ ಪಕ್ಷಿಯು ಮರಿಗಳಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಟವಾಡಲು ಮತ್ತು ಜಗಳವಾಡಲು ಸಮಯವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಡನಾಟಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಆದೇ, ನಾವು ಇಂದು ಜನಿಸಿದ ಮಗುವಿಗೆ ಮಾತನಾಡದ, ಫೀಲಿಂಗ್ ಗಳನ್ನು ಶ್ಯಾರ್ ಮಾಡದ ಬೆಳೆಬಾಳುವ ಆಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬಿರುಕುಗಳಿಗೆ ಅಡಿಪಾಯವೆಂಬಂತೆ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ಅಡವಿ ಹರಟೆಮಲ್ಲಗಳು ಬಾಲ್ಯದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತವೆ.!

ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡರೆ ಆಹಾರ ಹುಡುಕುವಾಗ ಯಾವುದೇ ಅಪಘಾತಗಳೂ ಇವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಲಾರದು. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಹರಟೆ ಮಲ್ಲಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳು. ಅಪಾಯದ ಯಾವುದೇ ಸೂಚನೆಗಳು ಗುಂಪಿನ ಯಾವುದೇ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೊಡನೆ ಇವುಗಳು ಜಾಗೃತರಾಗುತ್ತವೆ.ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಆಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕದೆ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಪೆಟ್ರೋಲಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಉಳಿದ ಸದಸ್ಯರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕೂಡಲೇ ಇತರ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ತಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಸ್ವರದ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಅಲರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಜಾಡಮಾಲಿಗಳೆಂದು ನಾವು ಕರೆಯುವ ಕಾಗೆಗಳಂತೆ ಆಹಾರ ದೊರಕಿದೊಡನೆ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಕರೆದು ಭೂರಿ ಭೋಜನವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಒಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೀವಿಸುವ ಅದೆಷ್ಟೋ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇಂದಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನಡುವೆ ಇವೆಯಲ್ಲವೇ..?

ಗೂಡು ಕಟ್ಟುವುದು, ಮರಿಗಳ ಪರಿಪಾಲನೆ, ಆಹಾರದ ಹುಡುಕಾಟ ಮೊದಲಾದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವಿಶ್ವಾಸ ಹಾಗೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಜಂಗಲ್ ಬಾಬ್ಲರ್ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನಾದರೂ ನಾವು ಗಮನಿಸೋಣವೇ..?

::

ರಾಜು ಕಿದೂರು

ಅಧ್ಯಾಪಕರು

ಹೋಲಿ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆ,

ಕುಂಬಳೆ, ಕೇರಳ

ಇಮೇಲ್: rajukidoor@gmail.com

ಲೇಖನ 06

ಕಪ್ಪು ಚಿರತೆ

ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ನೀವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚಿರತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿರುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿರುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರಾಣಿಯಾದ ಕಪ್ಪು ಚಿರತೆಯನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ..? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ...? ಹಾಗಾದರೆ ಬನ್ನಿ ಇವತ್ತು ನಿಮಗೆ "ಕಪ್ಪು ಚಿರತೆಯ" ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ಬ್ಲ್ಯಾಕ್ ಪ್ಯಾಂಥರ್ (ಕಪ್ಪು ಚಿರಿತೆ)ಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು ಪ್ಯಾಂಥೆರಾ ಪಾರ್ಡಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಂಥರಾ ಓಂಕಾ. ಇವು ಅಮೆರಿಕ, ಏಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಕಾಡು ಬೆಕ್ಕುಗಳ ವಿಧವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಮಳೆಕಾಡುಗಳು, ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಸವನ್ನಾಗಳು, ಪರ್ವತಗಳು ಮತ್ತು ಮರುಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕಾಣಬಹುದು. ಇವು ಗಾಢ ಕಪ್ಪು ತುಪ್ಪಳ ಮತ್ತು ಹಳದಿ ಅಥವಾ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಪಚ್ಚೆ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. "ಮೆಲನಿನ್" ಎಂಬ ವರ್ಣದ್ರವ್ಯದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇದರ ತುಪ್ಪಳದ ಬಣ್ಣ ಕಪ್ಪಾಗಿದೆ. ಇವು ಚುಕ್ಕೆಗಳಿಲ್ಲದ ಚಿರತೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳು ಕೂಡ ಮಚ್ಚೆಯುಳ್ಳ ದೇಹವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದು. ಹೊಳಪಿನ ಗಾಢವಾದ ತುಪ್ಪಳದಿಂದಾಗಿ, ಇವುಗಳ ಮಚ್ಚೆಯುಳ್ಳ ದೇಹವು ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಪರೀತ ಬೇಟೆ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ನಷ್ಟ, ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನದ ಏರಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ "ಕಪ್ಪು ಚಿರತೆಗಳು" ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳಾಗಿವೆ.

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: ಪ್ರದೀಪ್ ಜೆಟ್ಟಿ

ಕಪ್ಪು ಚಿರಿತೆ ದೊಡ್ಡ ಬೆಕ್ಕಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಮಚ್ಚೆಯುಳ್ಳ ಚಿರತೆಗಳು ಮತ್ತು ಜಾಗ್ವಾರ್‌ಗಳ ಬಣ್ಣ ರೂಪಾಂತರವಾಗಿದೆ. "ಪ್ಯಾಂಥರ್" ಅನ್ನು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಜಾಗ್ವಾರ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಏಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಚಿರತೆ ಎಂದು ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಕೂಗರ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಯಸ್ಕ ಪ್ರಾಣಿಯು 7-8 ಅಡಿ (213-243 ಸೆಂ. ಮೀ) ಉದ್ದ ಮತ್ತು 100-250 ಪೌಂಡ್ (45-113 ಕೆಜಿ) ತೂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ದೇಹ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಮತೋಲನದಿಂದರಲು ಇವುಗಳ ಬಾಲ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಇವು ಬಲವಾದ ದವಡೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇವುಗಳ ಹಿಂಗಾಲುಗಳು ಮುಂಭಾಗದ ಕಾಲುಗಳಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಉದ್ದವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಹಿಂಗಾಲುಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ಓಡಲು ಮತ್ತು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಜಿಗಿಯಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಪ್ಯಾಂಥರ್ 1 ತಾಸಿಗೆ 70 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಓಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು 20 ಅಡಿಗಳವರೆಗೆ ಜಿಗಿಯಬಹುದು ಮತ್ತು ಇದು ಅಸಾಧಾರಣ ದೃಷ್ಟಿ, ವಾಸನೆ ಮತ್ತು ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಬ್ಲಾಕ್ ಪ್ಯಾಂಥರ್ (ಕಪ್ಪು ಚಿರತೆ) ದೊಡ್ಡ ಘರ್ಜನೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇವು ಒಂಟಿಯಾಗಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಸಮಯವನ್ನು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಲು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಮರದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತಾ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮತ್ತು ಸರೀಸೃಪಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ದೊಡ್ಡ ಸಸ್ತನಿಗಳವರೆಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬೇಟೆಯಾಡಿ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಚಿರತೆಗಳು ತಡರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯಾಡಿ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಇದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾರಣವಿದೆ ಅದೇನೆಂದರೆ ಕಪ್ಪು ತುಪ್ಪಳವು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.

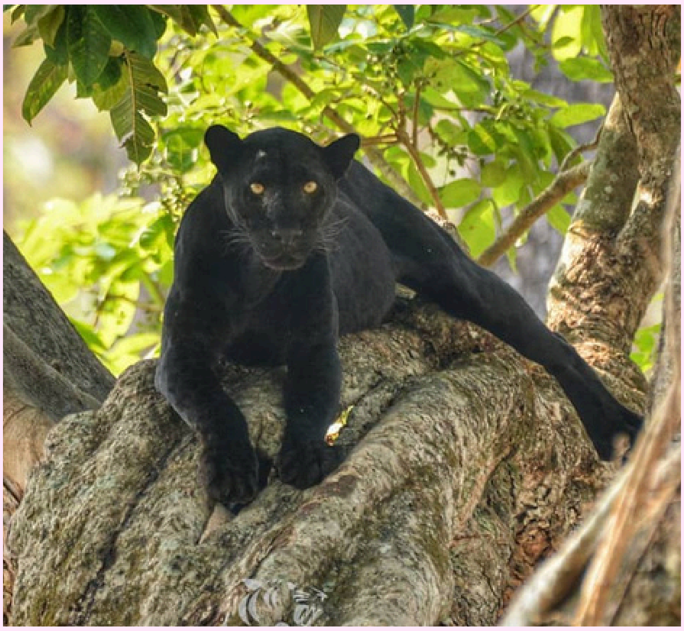

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: ಪ್ರದೀಪ್ ಜೆಟ್ಟಿ

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: ಪ್ರದೀಪ್ ಜೆಟ್ಟಿ

ಬ್ಲಾಕ್ ಪ್ಯಾಂಥರ್ (ಕಪ್ಪು ಚಿರತೆ) ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಕುಶಲತೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ವರ್ಣದ್ರವ್ಯ ಮೆಲನಿನ್‌ನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಕಪ್ಪಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಇವುಗಳು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಪಂಚದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಕಪ್ಪು ಚಿರತೆಯನ್ನು 'ಕಾಡಿನ ಭೂತ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಪ್ಪು ಚಿರತೆಗಳು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುವುದನ್ನು ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇವು ನೀರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಈಜಲು, ಆಟವಾಡಲು ಮತ್ತು ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಔಷಧೀಯ ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ.

ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಕಪ್ಪು ಚಿರತೆಗಳೆರಡೂ ಸಂಯೋಗದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭೇಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಗಂಡು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಗಿಂತ 30% ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ, ಹೆಣ್ಣು 2-4 ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮರಿಗಳನ್ನು ತಾನೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮರಿಗಳ ಕಣ್ಣುಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. 2-3 ತಿಂಗಳ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಮರಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಾಯಿಯಿಂದ ಮರವನ್ನು ಹತ್ತಲು ಮತ್ತು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತವೆ. ಬೆಕ್ಕಿನ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಚಿರತೆಗಳು ಮರಗಳನ್ನು ಏರಲು ಅತ್ಯಂತ ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿವೆ. ಹುಟ್ಟಿದ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳ ನಂತರ, ಯುವ ಕಪ್ಪು ಚಿರತೆಗಳು (ಪ್ರೌಢ ಮರಿಗಳು) ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಬೇಗನೆ ಕಲಿಯುತ್ತವೆ. ಇವು ಬೇಟೆಯಾಡಲು ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಬಲವಾದ ಪಂಜಗಳು ಮತ್ತು ಚೂಪಾದ ಉಗುರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ಯಾಂಥರ್ ಇತರ ಬೆಕ್ಕುಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಮನುಷ್ಯರಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕಬಲ್ಲವು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಪ್ಯಾಂಥರ್ಸ್ 12 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿ 20 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬದುಕಬಲ್ಲವು.

ಶ್ರೀ ನವೀನ ಪ್ಯಾಟಿಮನಿ
ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಡರ್ಮಿಸ್ಟ
ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಇತಿಹಾಸ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.
ಇಮೇಲ್:-naveenpyatimani9901@gmail.com

ಅಂಕಣಕಾರರು

ಉಮಾಪತಿ ಕೆ.ವಿ. ವನ್ಯ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯ "**ಹಸಿರು ಲೋಕ**" ಅಂಕಣದ ಬರಹಗಾರರಾದ ಇವರು "ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಟ್ರಸ್ಟ್" ಸಂಸ್ಥಾಪಕರಾಗಿದ್ದು, ಮೂರು ದಶಕಗಳಿಂದ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಮುಖಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಗಳು, ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಹಾಗೂ ವನಮಹೋತ್ಸವಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಪರಿಸರ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ 10,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ಮೂಲಕ ಹಸಿರು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಿತು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಹೆಸರಾಗಿದ್ದು, ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜಮುಖಿ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹರಡಿದ್ದಾರೆ. 2017 ಮತ್ತು 2019 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಪರಿಸರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಸೇವೆಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸೇವೆಗಳು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗೂ ಪ್ರೇರಕವಾಗಿವೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಹಸಿರು ಭವಿಷ್ಯದ ನಿರ್ಮಾಣವೇ ಇವರ ಜೀವನದ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ.

ರಾಜು ಕಿದೂರು, ವನ್ಯ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯ "**ಹಸಿರು ಹಾಡು**" ಅಂಕಣದ ಬರಹಗಾರರಾದ ಇವರು ಕೇರಳದ ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಕುಂಬಳೆ ಹೋಲಿ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಶಾಲೆಯ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕ, ಪಕ್ಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಹವ್ಯಾಸಿ ಬರಹಗಾರ. ಕೇರಳ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕೃತ ಹಾವು ಸಂರಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಪೋಷಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಕಪ್ಪೆ, ದುಂಬಿ, ಚಿಟ್ಟೆ ಹಾಗೂ ಪತಂಗಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಳತ್ವ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಷಟ್ಪಥ ಹೈವೇ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಲಪಕ್ಷಿಗಳ ಆವಾಸ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನೇತೃತ್ವ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಹುಟ್ಟೂರು ಕಿದೂರನ್ನು ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಪಕ್ಷಿ ಗ್ರಾಮವನ್ನಾಗಿಸಿದ ಸಾಧನೆ ಇವರ ಬಳಗಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಕಣ ಬರಹಗಾರರು, ಹಲವು ವಿಜ್ಞಾನ ಲೇಖನಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ-ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಗಡಿನಾಡು ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಹಸಿರು ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ.ನವೀನ ಪ್ಯಾಟಿಮನಿ, ವನ್ಯ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯ "**ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಪಂಚದ ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಭೇದಗಳು**" ಅಂಕಣದ ಬರಹಗಾರರಾದ ಇವರು ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಡರ್ಮಿಸ್ಟ್ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದ ಬಳಿಕ, ಧಾರವಾಡದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ 2,500 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಣಿ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿದರು. ವಿಜ್ಞಾನ ಲೋಕ ಸೇರಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ 40 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ, ದೇಶದ ಐದು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮ್ಯೂಸಿಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಮೈಸೂರು ಮ್ಯೂಸಿಯಂನಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆರಳಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಡರ್ಮಿಸ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿರುವ ಇವರೇ ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೈಕ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಡರ್ಮಿಸ್ಟ್.

ವನ್ಯ

ಹಸಿರು ಲೋಕದ ಕೌತುಕ

ನೀವು ವನ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಿಯಬಹುದು

“ವನ್ಯ"
ಅಘನಾಶಿನಿ ನೇಚರ್ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವ ಪ್ರಕೃತಿ, ಅರಣ್ಯ, ವನ್ಯಜೀವಿ ಮತ್ತು ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕನ್ನಡದ ಆನ್ಲೈನ್ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ.

ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವ, ಲೇಖನ, ಕಥನ, ಸಂಶೋಧನಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಕೃತಿ ದಿನಚರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸದಾ ಸ್ವಾಗತ.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಜನರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಒಂದು ವೇದಿಕೆ.

- ಲೇಖನವು **ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ** ಇರಬೇಕು.
- ಗರಿಷ್ಠ 2-3 ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
- ಲೇಖನವನ್ನು **PDF** ಅಥವಾ **Word** ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿರಿ.
- ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ ವಿಳಾಸ: **aghanaashini24@gmail.com**

ಈ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲೇಖನ, ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಲೇಖಕರದ್ದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. “ವನ್ಯ” ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ ಹಾಗೂ ಅಘನಾಶಿನಿ ನೇಚರ್ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಲೇಖನಗಳ ವಿಷಯ, ಆಲೋಚನೆಗಳು ಅಥವಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ನಿಮ್ಮ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಅಘನಾಶಿನಿ ನೇಚರ್ ಫೌಂಡೇಶನ್
ಜ್ಞಾನದ ಹರಿವು

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: ಶ್ರೀವತ್ಸ ಹೆಮ್ಮಾಡಿ